

Bruksela, 15 listopada 2024 r.
(OR. en)

15563/24

SOC 830
EMPL 567
ECOFIN 1286

NOTA

Od:	Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Ocena ram konwergencji społecznej wdrożonych na zasadzie pilotażowej w cyklu europejskiego semestru 2024 – <i>Prezentacja dokonana przez przewodniczących Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu notę dotyczącą oceny ram konwergencji społecznej wdrożonych na zasadzie pilotażowej w cyklu europejskiego semestru 2024, przygotowaną przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej na ich wspólnym posiedzeniu 14 listopada 2024 r.

Komitet ds. Zatrudnienia Komitet Ochrony Socjalnej

14 listopada 2024 r.

Ocena ram konwergencji społecznej wdrożonych na zasadzie pilotażowej w cyklu europejskiego semestru 2024

Nota skierowana do ministrów EPSCO

1. Wprowadzenie

W okresie od września do listopada 2024 r. Komitet ds. Zatrudnienia (EMCO) i Komitet Ochrony Socjalnej (SPC) przeprowadziły ocenę pierwszego w historii wdrożenia ram konwergencji społecznej, które Komisja wprowadziła na zasadzie pilotażowej w cyklu europejskiego semestru 2024. Ocena ta była następstwem apelu zawartego w *konkluzjach Rady w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2024* z dnia 11 marca, w których zwrócono się do Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej o ocenę wpływu wdrożenia tych ram, w tym ich wartości dodanej i potencjalnych obciążeń administracyjnych dla ich działań i dla cyklu europejskiego semestru 2024, oraz o poinformowanie Rady.¹

¹ [Konkluzje Rady w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2024](#), zatwierdzone przez Radę EPSCO 11 marca 2024 r.

Ramy konwergencji społecznej zastosowano na podstawie prac technicznych specjalnej grupy roboczej EMCO-SPC – badającej ich ewentualną strukturę i metodykę w okresie od września 2022 r. do maja 2023 r. – a wyniki tych prac zostały wdrożone w ramach projektu pilotażowego.² Ogólnie rzecz biorąc, taki projekt składa się z dwuetapowej analizy przeprowadzanej przez Komisję w celu oceny ryzyka i wyzwań związanych z pozytywną konwergencją społeczną w państwach członkowskich, przy czym ustalenia te stanowią wkład w wielostronne działania w zakresie nadzoru prowadzone przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej w celu wypracowania wspólnego zrozumienia stanu konwergencji społecznej w Unii i poinformowania o tym Rady.

Równolegle do cyklu semestru 2024, po przeglądzie zarządzania gospodarczego UE, Rada i Parlament Europejski uzgodniły włączenie do nowego rozporządzenia 2024/1263 „ram służących identyfikacji zagrożeń dla konwergencji społecznej” do narzędzi, którymi dysponuje Komisja w celu monitorowania wytycznych dotyczących zatrudnienia i Europejskiego filaru praw socjalnych.³ Podczas oceny projektu pilotażowego Komisja wyraziła zamiar wprowadzenia w życie tego przepisu poprzez wdrożenie ram konwergencji społecznej również w przyszłych cyklach semestru, z uwzględnieniem ewentualnych omówionych z Komitetem ds. Zatrudnienia i Komitetem Ochrony Socjalnej dostosowań do jego cech technicznych i strukturalnych.

² Zob. [„Najważniejsze przesłania Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej dotyczące wprowadzenia ram konwergencji społecznej do europejskiego semestru”](#) oraz powiązane z nimi [sprawozdanie grupy roboczej EMCO-SPC](#). Cechy ram konwergencji społecznej omawiano na forum grupy roboczej między wrześniem 2022 r. a majem 2023 r. Udział w pracach grupy roboczej był dobrowolny: uczestniczyło w nich 21 delegacji państw członkowskich (BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SK) oraz Komisja. Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej zatwierdziły najważniejsze przesłania, które zostały przedstawione na posiedzeniu Rady EPSCO 12 czerwca 2023 r. w oparciu o prace przeprowadzone przez wyżej wymienioną grupę roboczą.

³ Zob. art. 3 ust. 3 lit. b) [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2024/1263](#) z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97. W motywie 8 wyjaśniono, że „jako część zintegrowanej analizy rozwoju sytuacji zatrudnienia i społecznej w kontekście europejskiego semestru Komisja ocenia zagrożenia dla pozytywnej konwergencji społecznej w państwach członkowskich i monitoruje postępy we wdrażaniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych na podstawie tablicy wskaźników społecznych i zasad określonych w ramach konwergencji społecznej”.

2. Pierwszy etap analizy (listopad 2023 r.–marzec 2024 r.)

Na pierwszym etapie analizy ram konwergencji społecznej do wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu dodano nowy wymiar dla poszczególnych krajów w celu określenia potencjalnych zagrożeń dla pozytywnej konwergencji społecznej w państwach członkowskich.⁴ Zostało to wdrożone poprzez dodanie nowych kart dla poszczególnych krajów w oparciu o odczyt głównych wskaźników tablicy wskaźników społecznych. Państwa członkowskie oznaczono jako obarczone potencjalnym ryzykiem, jeżeli co najmniej 6 z 16 wskaźników doprowadziło do sytuacji „wymagających obserwacji” lub „krytycznych” zgodnie z ustaloną metodyką opartą na oznaczaniu kolorami zastosowaną do tablicy wskaźników społecznych we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu, z podwójnym liczeniem w przypadku negatywnych tendencji w ciągu dwóch kolejnych lat.⁵

Pierwszy etap analizy był uzupełnieniem monitorowania wytycznych dotyczących zatrudnienia ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych krajów w celu uwzględnienia zagrożeń dla konwergencji społecznej w całej UE z myślą o wdrożeniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych; niemniej jednak niektóre państwa członkowskie nadal wyrażają wątpliwości co do tego, na ile konkretnie wzbogacił on tradycyjną treść wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu. Chociaż metodyka została opracowana przez grupę roboczą EMCO–SPC, m.in. w celu lepszego identyfikowania tendencji, nadal istnieją pewne wątpliwości co do tego, na ile za jej pomocą możliwe jest kompleksowe wychwycenie zagrożeń dla konwergencji społecznej – ze względu na stopień aktualności niektórych wskaźników społecznych i brak niektórych istotnych obszarów polityki w tablicy wskaźników społecznych. Ponieważ analiza została przeprowadzona przez Komisję, nie nakładała ona na państwa członkowskie żadnych obciążeń administracyjnych.

⁴ [Wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu 2024](#) zostało przyjęte przez Komisję 21 listopada 2023 r., a po jego sfinalizowaniu przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej – również przez Radę 11 marca 2024 r.

⁵ Zgodnie z kompromisem technicznym osiągniętym przez grupę roboczą EMCO–SPC, która przeanalizowała strukturę ram konwergencji społecznej w latach 2022–2023 (zob. przypis 2), do celów pierwszego etapu analizy w metodyce wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu zastosowano dodatkowe kryterium mające na celu nadanie większej wagi tendencjom na przestrzeni czasu. Gdy wskaźnik wykazał pogorszenie kategorii JER w ciągu dwóch kolejnych lat – na przykład z „przeciętnej” w roku t do „wymaga obserwacji” w roku t+1 i „krytycznej” w roku t+2 – wskaźnik ten był liczony podwójnie.

W przyszłości metodyka powinna uwzględniać przyszłe zmiany tablicy wskaźników społecznych, w tym – w stosownych przypadkach – nowe wskaźniki, a także regularne oceny przeprowadzane przez EMCO i SPC oraz ich podgrupy ds. wskaźników w celu poprawy terminowego i skutecznego wykrywania zagrożeń dla konwergencji społecznej. W tym kontekście doraźne dyskusje na temat sposobu interpretacji niektórych wskaźników zawartych obecnie w tablicy wskaźników społecznych w celu określenia względów politycznych zwiększyłyby poczucie odpowiedzialności państw członkowskich za analizę, zwłaszcza w specyficznych przypadkach, w których istnieje potrzeba uwzględnienia pewnych istniejących ograniczeń technicznych.

3. Drugi etap analizy (kwiecień–maj 2024 r.)

Celem drugiego etapu analizy było przeprowadzenie pogłębionej analizy państw członkowskich wskazanych na pierwszym etapie.⁶ Komisja przeprowadziła tę analizę, wykorzystując szerszy zestaw dowodów ilościowych i jakościowych⁷ do oceny wyzwań związanych z pozytywną konwergencją społeczną i kluczowych uwarunkowań tych wyzwań. W odniesieniu do każdego ze wskazanych państw członkowskich skupiono się wyłącznie na obszarach polityki, które w pierwszym etapie analizy uznano za stwarzające potencjalne ryzyko. Dla kilku z siedmiu państw członkowskich wskazanych w 2024 r. drugi etap analizy pozwolił Komisji potwierdzić, że ryzyko zidentyfikowane na pierwszym etapie stanowi ogólne wyzwanie, natomiast w przypadku innych państw taka pogłębiona analiza pozwoliła wyeliminować takie ryzyko.⁸ Analiza przyczyniła się do opracowania wiosennego pakietu europejskiego semestru 2024, przy czym kluczowe ustalenia dotyczące siedmiu państw członkowskich znalazły odzwierciedlenie w ich sprawozdaniach krajowych na 2024 r. i w stosownych przypadkach stanowiły podstawę wniosków Komisji dotyczących zaleceń dla poszczególnych krajów.

⁶ Drugi etap analizy wobec siedmiu państw członkowskich wskazanych w 2024 r. został opublikowany w formie [dokumentu roboczego służb Komisji \(SWD\)](#) 6 maja 2024 r. 9 kwietnia skonsultowano się z siedmioma państwami członkowskimi wskazanymi w 2024 r. w sprawie zaawansowanych projektów dokumentów prezentujących wyniki analizy.

⁷ Obejmowało to w szczególności wszystkie wskaźniki uzgodnione dotychczas z państwami członkowskimi w ramach wspólnych ram oceny opracowanych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej. Wzięto też pod uwagę postępy w realizacji krajowych celów w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa na 2030 r.

⁸ W zależności od i) zakresu poszczególnych wyzwań ujawnionych na podstawie dalszych dowodów zebranych w odniesieniu do każdego z badanych obszarów polityki; oraz ii) oceny działań politycznych wdrażanych lub planowanych przez państwo członkowskie oraz tego, czy działania te uznano za wystarczające do sprostania zidentyfikowanym wyzwaniom.

W porównaniu z poprzednimi cyklami europejskiego semestru drugi etap analizy miał na celu zapewnienie solidniejszej podstawy do badania tendencji konwergencji społecznej, w szczególności w ramach działań w zakresie wielostronnego nadzoru prowadzonych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej. Podobnie jak w pierwszym etapie Komisja dążyła do zminimalizowania obciążeń administracyjnych, z jakimi borykają się państwa członkowskie. W 2024 r. Komisja przeprowadziła analizę, a siedem wyżej wspomnianych państw członkowskich zostało poproszonych o weryfikację zaawansowanych projektów dokumentów zawierających wyniki analizy. Jednak wspomniane państwa członkowskie potrzebowałyby więcej czasu między publikacją wyników drugiego etapu analizy a jej przeglądem w komitetach, aby możliwe było poszerzenie współodpowiedzialności za analizę. Ogólnie rzecz biorąc, drugi etap był najbardziej wartościowy z perspektywy wielostronnej, ponieważ informował państwa członkowskie o powadze i wzajemnych powiązaniach wyzwań, przed którymi stoją niektóre z nich. Aby wnieść wartość dodaną, drugi etap analizy powinien pozostać kompleksowy, wielowymiarowy i obejmować priorytety określone w zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych dla danego kraju. Pomimo dodatkowego ukierunkowania analitycznego zawartego w nowym dokumencie roboczym służb Komisji nie zawsze było jasne, w jakim stopniu drugi etap analizy pomógł dopracować wytyczne polityczne sformułowane we wnioskach dotyczących zaleceń dla poszczególnych krajów i w powiązanych sprawozdaniach krajowych opublikowanych na późniejszym etapie cyklu semestru, biorąc pod uwagę zastosowane ukierunkowane podejście.

W przyszłości wcześniejsza publikacja dokumentu roboczego służb Komisji oraz pogłębiony dialog między służbami Komisji a państwami członkowskimi objętymi analizą w znacznym stopniu przyczyniłyby się do osiągnięcia celów drugiego etapu analizy. Aby odróżnić ją od innych dokumentów europejskiego semestru, analiza czynników warunkujących wyzwania polityczne powinna lepiej uwzględniać tendencje długoterminowe, a także względy międzysektorowe i regionalne. Biorąc pod uwagę doroczny charakter dokumentu, ważne jest, aby elementy opisowe analizy opierały się na najnowszych dostępnych danych (w tym danych miesięcznych) i koncentrowały na odpowiednich aktualizacjach, w szczególności na wynikach wdrażania polityki, zwłaszcza gdy dane państwo członkowskie jest przedmiotem analizy na drugim etapie w kolejnych latach.

4. Nadzór wielostronny (maj 2024 r.)

Wyzwania dla pozytywnej konwergencji społecznej wskazane przez Komisję w drugim etapie analizy zostały omówione w ramach prowadzonych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej tradycyjnych corocznych działań w zakresie wielostronnego nadzoru.⁹

W cyklu nadzoru 2024 każde z siedmiu państw członkowskich będących przedmiotem analizy omówiono tylko raz, stosując „podejście ukierunkowane na poszczególne kraje”, a mianowicie w ramach jednego przeglądu krajowego skoncentrowanego na wyzwaniach, na które zwrócono uwagę zarówno w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2023 r., jak i w drugim etapie analizy ram konwergencji społecznej. W tym ostatnim przypadku zaowocowało to analizą kontekstową pomagającą szerzej zrozumieć niekorzystne zagrożenia i wyzwania w państwach członkowskich, wykraczające poza konkretne kwestie wymienione w zaleceniach.

Podejście to pozwoliło państwom członkowskim w drugim etapie analizy przygotować się do jednego lecz bardzo kompleksowego przeglądu¹⁰, również pod względem wymogów w zakresie sprawozdawczości; niemniej jednak konieczność przedstawienia informacji na temat kilku kwestii politycznych i skonsultowania się z licznymi ekspertami w dziedzinie polityki krajowej sprawiła, że wskazane państwa członkowskie zgłosiły, że doświadczają obciążeń administracyjnych, w tym znacznej koordynacji wymaganej na szczeblu krajowym. Natomiast państwa członkowskie, które nie zostały objęte ramami konwergencji społecznej, nie doświadczyły znaczących różnic w tym zakresie. Jeśli chodzi o faktyczną dyskusję na temat wyzwań, w porównaniu z tradycyjnym przeglądem opartym na wdrażaniu konkretnych zaleceń dla poszczególnych krajów, większa liczba kwestii politycznych ograniczyła czas przeznaczony na kompleksową wielostronną dyskusję.

⁹ Taka integracja została po raz pierwszy omówiona w połowie lutego, kiedy to komitety zgodziły się zastosować kryteria określone przez grupę roboczą EMCO–SPC w 2023 r. w celu zapewnienia, aby nie wzrosła ogólna liczba przeglądów w ramach nadzoru wielostronnego.

¹⁰ Przyjęcie podejścia „ukierunkowanego na poszczególne kraje” oznacza, że każde państwo członkowskie jest omawiane tylko raz – w ramach jednego kompleksowego przeglądu ogólnych zidentyfikowanych wyzwań, a nie wielokrotnie w odniesieniu do każdego otrzymanego zalecenia dla poszczególnych krajów. W 2024 r., oprócz przeglądów zorganizowanych wspólnie przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej w odniesieniu do siedmiu państw członkowskich w drugim etapie, podejście to zostało przetestowane również w ramach regularnych przeglądów prowadzonych przez Komitet Ochrony Socjalnej w odniesieniu do pozostałych państw członkowskich, które otrzymały jedynie zalecenia dla poszczególnych krajów na 2023 r. i nie zostały oznaczone w ramach konwergencji społecznej.

Chociaż niektóre państwa członkowskie uznały wzmocnioną współpracę między obszarami polityki na szczeblu krajowym za korzystną w dłuższej perspektywie, intensywne przygotowania wymagane w 2024 r. sugerują, że istnieje możliwość poprawy organizacji i skuteczności przeglądów. W szczególności, ponieważ obciążenie administracyjne było większe dla tych państw członkowskich, które musiały również składać sprawozdania z realizacji licznych zaleceń dla poszczególnych krajów w ramach jednego przeglądu, należy zastanowić się nad możliwym kompromisem między intensywnością a częstotliwością przeglądów w ramach prowadzonych przez komitety corocznych działań w zakresie wielostronnego nadzoru. Poza aspektami organizacyjnymi wcześniejsza publikacja dokumentu roboczego służb Komisji zawierającego analizę w drugim etapie zapewniłaby również państwom członkowskim więcej czasu na przygotowanie się do przeglądów.

5. Widoczność polityczna ustaleń (czerwiec–lipiec 2024 r.)

Na podstawie tych przeglądów pod koniec cyklu europejskiego semestru 2024 Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej uzgodniły ustalenia horyzontalne i ustalenia dotyczące poszczególnych krajów, które zostały przekazane Radzie w celu poinformowania ministrów zebranych w Radzie EPSCO o stanie konwergencji społecznej w Unii. Ustalenia horyzontalne zostały najpierw przedstawione w czerwcu w przygotowanej przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej specjalnej *Opinii w sprawie konwergencji społecznej w Unii*, a następnie włączone do tradycyjnej corocznej *Opinii horyzontalnej w sprawie cyklu europejskiego semestru* zatwierdzonej przez Radę w lipcu ubiegłego roku, w której zawarto również załącznik zawierający ustalenia dotyczące poszczególnych krajów.¹¹

¹¹ Konkluzje horyzontalne zostały początkowo przedstawione ministrom w specjalnej [Opinii Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w sprawie konwergencji społecznej w Unii](#) 20 czerwca 2024 r. Zostały one następnie włączone do corocznej [Opinii Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w sprawie cyklu europejskiego semestru 2024](#), która została zatwierdzona przez Radę (EPSCO) 16 lipca 2024 r. Ustalenia dotyczące poszczególnych państw zawarto w tym ostatnim dokumencie jako [załącznik 3](#).

Rada regularnie otrzymywała aktualne informacje na temat pilotażowego wdrażania ram konwergencji społecznej od przewodniczących Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej i ostatecznie zatwierdziła odnośne horyzontalne ustalenia w lipcu, ale ministrowie EPSCO nie przeprowadzili specjalnej debaty politycznej. Na etapie pilotażowym w Radzie nie osiągnięto konsensusu co do sformułowania wniosków politycznych, poza zatwierdzeniem ustaleń technicznych w corocznej opinii horyzontalnej przedstawionej przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej w sprawie europejskiego semestru. W 2024 r. pilotażowy charakter, nowy komponent w postaci drugiego etapu analizy oraz brak specjalnej debaty politycznej sprawiły, że wpływ ram na europejski semestr nie jest jasny, a także utrudniły przekazywanie zainteresowanym stronom zwięzłych komunikatów politycznych. Po etapie pilotażowym można będzie rozważyć lepsze sposoby zwiększenia widoczności.

6. Podsumowanie

Pilotażowe wdrożenie ram konwergencji społecznej do europejskiego semestru 2024 miało przyczynić się do lepszej strukturyzacji monitorowania tendencji w zakresie konwergencji społecznej w całej Unii zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych, ale w komitetach nadal istnieją różnice zdań co do tego, w jakim stopniu zostało to osiągnięte, a nawet co do wartości dodanej takiego działania. Odpowiednie udoskonalenie dwuetapowej analizy mogłoby zapewnić głębszy wgląd na szczeblu UE w kwestię czynników leżących u podstaw krótko- i długoterminowych wyników osiąganych przez państwa członkowskie w dziedzinie zatrudnienia, umiejętności i polityki społecznej, co pozwoliłoby poprawić zarówno analityczny charakter, jak i wielostronny wymiar europejskiego semestru, a także poprawić adekwatność odnośnych wytycznych politycznych na szczeblu UE. Choć niektóre państwa członkowskie zauważyły korzyści płynące z ram konwergencji społecznej wdrożonych w cyklu 2024 r., część pozostałych ma wątpliwości co do wartości dodanej i ostatecznego celu ram w porównaniu z poprzednimi praktykami.

W 2024 r. ramy wdrożono jako projekt pilotażowy bez nakładania znacznych obciążeń administracyjnych w pierwszym i drugim etapie. Spowodowało to jednak pewne obciążenia związane z przygotowaniem i udziałem dla siedmiu państw członkowskich, które w działaniach w zakresie wielostronnego nadzoru prowadzonych przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej wskazano jako mierzące się z zagrożeniami w obszarze pozytywnej konwergencji społecznej. Dla zaangażowanych państw członkowskich omówienie drugiego etapu analizy oraz raportowanie również w odniesieniu do wdrażania odpowiednich zaleceń dla poszczególnych krajów oznaczały znaczne wysiłki przygotowawcze. Z drugiej strony niektóre państwa członkowskie uważają, że dodatkowe obciążenie administracyjne należy oceniać w kontekście skutków pogorszenia się sytuacji społecznej, któremu ramy mają pomóc zapobiegać. Ogólnie rzecz biorąc, z oceny projektu pilotażowego wynika, że istnieje możliwość poprawy, aby zapewnić, że ramy zostaną skutecznie wdrożone w przyszłych cyklach oraz by zwiększyć ich wartość dodaną w stosunku do ewentualnych wymogów administracyjnych. Jeżeli chodzi o polityczną widoczność ram, niektóre państwa członkowskie uważają, że zwiększyć widoczność polityczną wymiaru społecznego w europejskim semestrze i przyczynić się do poprawy wyników w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej na szczeblu krajowym i unijnym mogłyby konkluzje Rady, w których uznano by ustalenia poczynione w kontekście zastosowanych ram konwergencji społecznej, inne państwa są jednak zdania, że odnośne ustalenia można przekazać Radzie w corocznej opinii horyzontalnej w sprawie europejskiego semestru.

W związku z powyższym, aby w pełni wykorzystać potencjał ram konwergencji społecznej, w tym pod względem wartości dodanej, Komisja – przy aktywnym udziale Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej – powinna rozważyć wprowadzenie ewentualnych dostosowań, również w świetle zamiaru wykorzystania ram do wdrożenia art. 3 ust. 3 lit. b) rozporządzenia 2024/1263. W perspektywie krótkoterminowej wcześniejsza publikacja dokumentu roboczego służb Komisji oraz pogłębiona wielowymiarowa analiza czynników determinujących ryzyko i tendencje, wraz z pogłębionym dialogiem z odnośnymi państwami członkowskimi, wzmocniłyby potencjalną wspólną odpowiedzialność za drugi etap analizy, przyczyniłyby się do poprawy przygotowania do przeglądów w ramach wielostronnego nadzoru oraz wsparłyby skuteczne identyfikowanie konkretnych wyzwań, które można rozwiązać za pomocą zaleceń dla poszczególnych krajów. W dłuższej perspektywie przegląd metodyki pierwszego etapu analizy i wyeliminowanie niedociągnięć obecnej tablicy wskaźników społecznych może poprawić wczesną identyfikację ryzyka i zwiększyć poczucie odpowiedzialności ze strony państw członkowskich, co z kolei przyczyni się do lepszego wspólnego zrozumienia i większej widoczności politycznej pozytywnej konwergencji społecznej. Na koniec należy zauważyć, że ocenę przeprowadzono wkrótce po zakończeniu projektu pilotażowego, przez co trudno było dokonać pełnej oceny ram, w szczególności ich wartości dodanej i obciążeń administracyjnych, oraz bezpośrednio omówić propozycje dostosowań. W tym celu właściwe może być przeprowadzenie przeglądu monitorującego po kilku latach realizacji.
